

МЕТОД ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Борзенко В.І., П'ятак Т.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Ефективність інвестиційного проекту характеризується системою показників, що відображають співвідношення витрат і результатів реалізації інвестиційного проекту стосовно інтересів його учасників. В процесі аналізу ефективності окремих інвестиційних проектів, виділяють дві групи показників - показники, засновані на простих методах аналізу (статичні), і показники, засновані на дисконтних методах аналізу (динамічні). Показники першої групи передбачають використання в розрахунках бухгалтерських даних про інвестиційні витрати і доходи без урахування фактора часу. Найбільш поширені показники цієї групи: прибуток (P), чистий грошовий потік (NCF); середня норма рентабельності (ARR); термін окупності інвестицій (PP). У практиці інвестиційного проектування найчастіше використовуються показники оцінки ефективності інвестиційних проектів, засновані на дисконтних методах розрахунку, що передбачають обов'язкове дисконтування різночасових інвестиційних витрат і доходів до деякого конкретного моменту часу. Основні показники даної групи: чиста поточна вартість (NPV); індекс прибутковості (PI); внутрішня норма доходності (IRR); модифікована внутрішня норма доходності (MIRR); дисконтований період окупності інвестицій (DPP).

У реальних умовах підприємства ранжують усі проекти за рівнем прибутковості і до реалізації приймають ті, що забезпечують дохідність вищу, ніж середньозважена вартість капіталу (WACC). Як правило, вибір оптимального проекту для підприємства здійснюється виходячи із сукупності альтернативних варіантів, які не завжди оцінюються однозначно при використанні різних методів оцінки інвестицій.

В роботі пропонується використати інтегральний показник оцінки ефективності інвестиційного проекту, який у формалізованому вигляді враховує NPV, IRR, PI, DPP, WACC, прогнозний термін життя проекту та стратегію погашення інвестицій. Інтегральний показник оцінки ефективності інвестиційного проекту I_i пропонується визначати за формулою:

$$I_i = K_{pi} \times (1 - K_{oi}),$$

де K_{pi} – інтегральний показник прибутковості інвестицій; K_{oi} – коефіцієнт окупності інвестицій.

Інтегральний показник прибутковості інвестицій визначається на основі прогнозних оцінок вартості майбутніх грошових потоків, внутрішньої норми прибутковості, дисконтованого періоду окупності, індексу прибутковості, вартості капіталу підприємства та прогнозного періоду використання проекту. Коефіцієнт окупності інвестицій визначається як відношення дисконтованого періоду окупності до прогнозного періоду використання інвестицій.

Інтегральний показник оцінки ефективності інвестиційного проекту може бути тільки позитивною величиною ($I_i > 0$). Більш привабливим буде проект з найбільшою величиною інтегрального показника.